

Als de EU het hoofd koel houdt, kunnen met Donald Trump prachtige deals worden gesloten

Door [Johannes Vervloed](#) - 11 februari 2025
Geplaatst in [Amerika](#) - [Donald Trump](#) - [Europese Unie](#)

In Brussel heerst grote onzekerheid over het beleid van de VS. Men weet zich geen raad met de vermeende onvoorspelbaarheid van de nieuwe president. Over de opstelling van de EU inzake de verwachte importrestricties vanuit de VS en andere Amerikaanse initiatieven bestaat dan ook geen enkele duidelijkheid. De ene keer wordt gesproken over harde tegenmaatregelen, de andere keer over meebewegen om de belangrijke bondgenoot niet tegen de haren in te strijken.

Brussel zou eens zich wat meer zou verdiepen in de achtergrond van het nieuwe Amerikaanse beleid. Met lezing van Donald Trumps bestseller *The Art of the Deal* (1987) en het 900 pagina's tellende *Project 2025*, een verzameling beleidsvoorstellen van The Heritage Foundation, zou men al heel ver komen.

Dan wordt duidelijk dat de nieuwe president van de VS altijd hoog inzet om daarna via onderhandelingen tot een voor hem gunstig resultaat te komen. Zo opereerde hij recent met Canada en Mexico. Eerst aankondigen dat beide landen een tarief van 25 procent voor de kiezen kregen als ze niet illegalen aan de grens tegenhielden en voorkwamen dat het schadelijke Fentanyl de VS binnenkomt - en vervolgens bellen met Justin Trudeau en Claudia Sheinbaum om tot overeenstemming te komen. Het werkte. Beiden gingen overstag en willigden zijn eisen in.

Als de EU het hoofd koel houdt, kunnen met Donald Trump prachtige deals worden gesloten

Eindelijk een handelsverdrag?

De EU kan hier een les uit trekken. Trump dreigt met importtarieven, maar zal na overleg bereid zijn water in de wijn te doen als overeenstemming kan worden bereikt over een aantal zaken die hij geregeld wil zien. Zoals meer import vanuit de VS van landbouwproducten en van vloeibaar gemaakt gas (lng). Wellicht bestaat er zelfs de mogelijkheid om met de nieuwe bewoner van het Witte Huis eindelijk een handelsverdrag af te sluiten. Tot nu toe lukte dat niet.

Eenzelfde opstelling is te overwegen op veiligheidsgebied. Trump zegt een verhoging van de defensiebudgetten van de Europese NAVO-lidstaten te willen van 5 procent. Met onderhandelingen zal een lager percentage kunnen worden uitonderhandeld.

Op buitenlands-politiek gebied zien we eenzelfde patroon. Eerst de aankondiging dat het Panamakanaal weer in Amerikaanse handen komt. Daarna overleg met als uitkomst dat Amerikaanse overheidsschepen geen tolgeld meer hoeven te betalen en dat de Chinese operator wordt vervangen.

Iets dergelijks zullen we vermoedelijk ook met Groenland zien. De VS gaan 's werelds grootste eiland heus niet bezetten, maar willen wel (uitbreiding van) militaire bases om te voorkomen dat Rusland in het Arctische gebied een dominante rol gaat spelen. En ook de mineralen van Groenland zijn in het vizier. Met Denemarken en de lokale bevolking zal uiteindelijk wel overeenstemming worden bereikt.

Het volgens veel Europese media meest bizarre voorstel van Trump is om van Gaza een luxe Middellandse Zee-resort te maken. De lokale bevolking zou dan (tijdelijk) naar Egypte en Jordanië moeten verhuizen om het in puin liggende gebied op te schonen en weer op te bouwen. Wat er van komt zal blijken. Maar het achterliggende idee is niet zo bizar als wordt gemeld. Indien de VS rechtstreeks betrokken worden in Gaza met aanwezigheid van Amerikaanse onderdanen (geen troepen zoals sommige media opperen), zullen Iran en de proxies van Iran het wel uit hun hoofd halen om Israël aan te vallen. Het idee van Trump is derhalve een veiligheidsgarantie voor Israël. En wellicht een begin van de-escalatie in het gehele Midden-Oosten.

Druk op Israël

Ook wil Trump via uitbreiding van de in 2020 gesloten Abraham-akkoorden - in het bijzonder met Saoedi-Arabië - tot een normalisatie van de betrekkingen tussen Israël en zijn buurlanden te komen. Een voorwaarde is wel dat de Palestijnen een eigen staat of in ieder geval een behoorlijke vorm van autonomie op de Westbank krijgen. Dat is een harde eis van de Saoedi's. Trump kennende, zal hij daartoe de nodige druk op Israël uitoefenen.

Wat Oekraïne en China betreft zal de nieuwe president van de VS ongetwijfeld op een soortgelijke manier opereren. Hij heeft Vladimir Poetin al gedreigd met verdere sancties als hij niet aan de onderhandelingstafel wil komen en niet compromisbereid is. Tevens dreigt hij met een gigantische daling van de wereldwijde olieprijs. Met de OPEC en de Saoedische kroonprins Mohammed bin

Als de EU het hoofd koel houdt, kunnen met Donald Trump prachtige deals worden gesloten

Salman zou hij daarover al gesproken hebben.

China heeft al een 10 procent-tarief gekregen, maar ook dat is waarschijnlijk een 'openingsbod'. Een gesprek met Xi Jinping is naar verluidt al in de maak en wellicht komen de twee wereldleiders tot een vergelijk. Een handelsoorlog is in geen van beider belang.

En hier komen we terug bij de EU. Als men in Brussel verstandig is, bedient men zich van dezelfde aanpak als Donald Trump. Harde onderhandelingen, maar wel met bereidheid om uiteindelijk tot een vergelijk te komen. Geen *tit-for-tat*-strategie dus, zoals door vele commentatoren wordt aanbevolen, maar met tegenvoorstellen komen. Trump zal tegemoet gekomen moeten worden op zijn twee voornaamste punten: meer lng-import (maar dat is sowieso nodig met het wegvallen van het Russische gas) en meer import van Amerikaanse landbouwproducten. Dat laatste zal niet makkelijk zijn, want Frankrijk zal gaan dwarsliggen. Maar de Fransen kunnen *overruled* worden, zoals ook bij het Mercosur-verdrag is gebeurd. Emmanuel Macron heeft vanwege zijn binnenlandse politieke problemen een zwakke positie en zal de druk van met name Duitsland voelen, dat zich een handelsconflict met de VS niet kan veroorloven.

Een tweede en niet onbelangrijke verdedigingslinie van de EU tegen de VS is het verbeteren van de concurrentiepositie van het eigen bedrijfsleven. Daarmee kunnen twee vliegen in één klap worden geslagen. Ten eerste zorgt dat voor broodnodige economische groei. Dat is belangrijk, nu die groei in onder meer de Duitse industrie grotendeels tot stilstand is gekomen. Ten tweede voorkomt het verplaatsing van bedrijvigheid naar de VS, waar productie en (hoog opgeleide) arbeid naartoe worden gelokt met lage energieprijzen, belastingverlagingen en deregulering.

Concurrentiekracht herstellen

Om de concurrentiekracht in de EU te herstellen, zal hier hetzelfde moeten gebeuren. Te beginnen met het snel afbouwen van de torenhoge energiekosten oftewel het afschaffen - of in ieder geval uitschakelen - van de destructieve werking van de Green Deal. Aanzetten daartoe komen al uit Duitsland, dat met de komst van Friedrich Merz als nieuwe bondskanselier weigert de eigen autoindustrie op te offeren aan klimaatbeleid.

Daarnaast zal werk gemaakt moeten worden van deregulering. De regelzucht van de Europese Commissie (EC) is een molensteen om de nek van het bedrijfsleven. De EC heeft bij monde van voorzitter Ursula von der Leyen al beleden de regels te willen vereenvoudigen, maar ze worden nog niet afschaft. Het doel van de regels, namelijk de EU in 2050 'klimaatneutraal' maken (wat dat ook moge betekenen), staat nog recht overeind. De nieuwe centrum-rechtse regeringen in Europa zullen dan ook de druk op de EC moeten opvoeren om echt te dereguleren. Dat wordt nog een harde strijd.

Als de EU het hoofd koel houdt, kunnen met Donald Trump prachtige deals worden gesloten

Geen paniek

Om de interne Europese markt te vervolmaken, is behalve deregulering ook een [kapitaalmarktunie](#) nodig. Of belastingverlagingen mogelijk zijn met de hoge schuldenpositie van veel lidstaten betwijfel ik, maar Europese harmonisatie van belastingheffing is voor het goed functioneren van de interne markt onontbeerlijk.

Als Europa kiest voor een assertieve maar compromisbereide opstelling om zo met de VS tot een handelsakkoord te komen en tegelijk de concurrentiepositie van het bedrijfsleven wordt verbeterd, is er geen enkele reden om in paniek te raken over de dreigementen uit Washington. Een koel hoofd en doortastendheid om in eigen huis orde op zaken te stellen, is voldoende.

[Johannes Vervloed](#) was gedurende bijna vier decennia verbonden aan het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, met als standplaatsen onder meer Jakarta, Sint-Petersburg en Parijs.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee? Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!